

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

150. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VR, 29. 6. 2022–30. 6. 2022

Stanovisko Evropského výboru regionů k nové strategii EU pro Arktidu

(2022/C 375/03)

Zpravodajka:	Mirja VEHKAPERÄ (FI/RE)
Odkaz:	JOIN(2021) 27 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

1. vítá, že Evropská komise a vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku přijali dne 13. října 2021 společné sdělení, které je výrazem dlouhodobého úsilí EU o rozvoj Arktidy a o spolupráci týkající se arktické oblasti. Vítá, že se v tomto sdělení stanovují cíle, priority a opatření, které mají zajistit mírovou, udržitelnou a prosperující Arktidu. Uznává, že problémy, jimž Arktida čelí, vyžadují společné, víceúrovňové úsilí na místní, regionální a mezinárodní úrovni;
2. souhlasí s tím, že Arktida je pro Evropskou unii jednou z hlavních strategických oblastí, pokud jde o změnu klimatu, suroviny a geostrategické otázky. Konstatuje, že zájem o Arktidu neustále roste, a to i mezi zeměmi mimo oblast Arktidy;
3. upozorňuje na skutečnost, že zeměpisné vymezení Arktidy není jasné. Za střed Arktidy lze považovat oblast na sever od polárního kruhu. Patří sem Severní ledový oceán a území náležející osmi zemím: Kanadě, Finsku, Islandu, Norsku, Švédsku, Dánsku, Spojeným státům a Ruské federaci;
4. konstatuje, že předmětem tohoto stanoviska jsou oblasti nacházející se bezprostředně na jih od polárního kruhu, kde jsou environmentální, sociální a hospodářské podmínky a rozvoj infrastruktury nesporně a do značné míry ovlivněny arktickými podmínkami;
5. upozorňuje na skutečnost, že Arktida není ucelená oblast, nýbrž spíše velmi velké a rozmanité území. Některé oblasti jsou velmi odlehlé, panují v nich extrémní přírodní podmínky a je pro ně typické křehké životní prostředí a nízká hustota obyvatelstva, zatímco jiné oblasti – například ta část Arktidy, která patří k EU – jsou vysoce rozvinuté urbanizované regiony, kde žije kvalifikované a vzdělané obyvatelstvo a které mají značné inovační kapacity;
6. konstatuje, že Arktida je domovem milionů lidí, jejichž počet závisí na tom, jak je tato oblast vymezena. V oblasti, jež se nachází na sever od polárního kruhu, žijí přibližně 4 miliony obyvatel, které se hlásí k celé řadě národností a více než 40 různým původním národům. Značný podíl obyvatelstva tohoto regionu představují občané EU;
7. konstatuje, že transformace Arktidy souvisí s environmentálními, sociálními, kulturními, hospodářskými, politickými a bezpečnostními změnami, které jsou navzájem úzce provázány. Tyto změny jsou dynamické, rychlé a rozsáhlé a stále více souvisejí s regionálním, evropským a globálním rozvojem;
8. zdůrazňuje, že dokonce ještě před ruskou invazí na Ukrajinu došlo v mnoha oblastech Arktidy k výraznému nárůstu vojenské činnosti, a to zejména v souvislosti se zvyšováním vojenské přítomnosti v ruské části Arktidy;

Bezpečná, stabilní a mírová Arktida

9. ostře odsuzuje nevyprovokovanou, neodůvodněnou a protiprávní vojenskou invazi Ruska na Ukrajinu a vyjadřuje znepokojení nad geopolitickými změnami, jež vyvolala v evropském bezpečnostním pořádku, a nad tím, že se tyto změny odrážejí i v Arktidě;

10. zdůrazňuje, že je třeba učinit vše, co je v rámci mezinárodní spolupráce možné, aby Arktida zůstala bezpečná, stabilní a mírová, a že je důležité zachovat, podporovat a prosazovat mírovou spolupráci v arktické oblasti prostřednictvím řady stávajících struktur spolupráce, především Arktické rady jakožto nejvýznamnějšího fóra pro spolupráci v celé arktické oblasti, a to jak na mezilidské, tak na mezivládní úrovni. S ohledem na stabilitu musí EU také uznat funkci a potenciál, které mají při podpoře dialogu v zájmu stability rámce pro mezinárodní nevládní spolupráci na místní a regionální úrovni, jako je Fórum arktických starostů, síť NSPA, Severské fórum, Arktická hospodářská rada a UArctic. Tyto rámce na nižší než celostátní úrovni mohou mít značnou přidanou hodnotu, neboť poskytnou výsledky konkrétních projektů a spojí partnery, kteří nemají kvůli politické situaci na vysoké úrovni svázané ruce. Vyzývá orgány EU, aby s nimi navázaly kontakt a spolupracovaly;

11. považuje za důležité, aby Rada Barentsova euroarktického regionu a Regionální rada Barentsova moře i nadále podporovaly udržitelný rozvoj oblasti Barentsova moře. Spolupráce EU v oblasti Baltského moře souvisí také s balíčkem opatření týkajících se spolupráce v Arktidě;

12. vyzdvihuje trvalou hodnotu Arktické rady a stvrzuje svou podporu této instituci a její práci, která má vůči obyvatelům Arktidy, včetně původního obyvatelstva, odpovědnost. Činnost Arktické rady je již dlouhá léta založena na hlavních zásadách svrchovanosti a územní celistvosti, které vycházejí z mezinárodního práva. Poté, co Rusko tyto zásady porušilo, byla činnost Arktické rady dočasně pozastavena. Je třeba zvážit, jak by Rada vzhledem ke stávající situaci mohla ve své důležité práci pokračovat. Připomíná, že již dvacet let opakovaně vyzývá k tomu, aby byl Evropské unii udělen v Arktické radě status „pozorovatele“;

13. je si vědom toho, že je důležité posílit přeshraniční a mezinárodní spolupráci v oblasti civilní ochrany v Arktidě a různé formy řešení krizí;

Změna klimatu

14. souhlasí s Evropskou komisí, že změna klimatu je pro Arktidu největší hrozbou. Teplota se zde zvyšuje třikrát rychleji než jinde na světě, a tání ledu a odtávání permafrostu má obrovské následky v celé Evropě i na celé planetě;

15. vybízí EU, aby se ujala vedoucí úlohy v provádění klimatických opatření v Arktidě, zdůrazňuje však, že zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně se musí řešit v širších souvislostech v rámci sociálního a hospodářského rozvoje této oblasti. Dlouhodobé strategie v oblasti klimatu prováděné v Arktidě musí být z ekonomického, sociálního a regionálního hlediska spravedlivé, aby bylo jejich provádění účinné a veřejně přijatelné. To znamená, že je třeba podporovat regiony, odvětví a pracovníky, kterých se změny týkají nejvíce;

16. upozorňuje na závažné dopady, které bude mít změna klimatu v Arktidě na města a regiony v celé Evropě, například v podobě zvyšování hladiny moří, v důsledku čehož bude řada pobřežních oblastí neobyvatelná, nebo kvůli změnám v oceánských proudech a srážkovém režimu. Boj proti změně klimatu a ochrana životního prostředí v Arktidě mají absolutní prioritu. EU by měla zintenzivnit výzkum EU v oblasti změny klimatu v Arktidě;

17. zdůrazňuje, že EU je odhodlána zajistit, aby byla Arktida udržitelná a prosperující, což tento závazek EU vůči Arktidě úzce propojuje se Zelenou dohodou pro Evropu a s její modrou ekonomikou;

18. domnívá se, že je třeba zvážit, jak provádět Zelenou dohodu pro Evropu a klimatický balíček „Fit for 55“ s přihlédnutím ke zvláštnostem části Arktidy, která patří k EU, aby bylo zaručeno rovné zacházení. Například musí být v souvislosti s obchodováním s emisemi uváženy specifické podmínky zimní lodní dopravy v Arktidě;

19. zastává názor, že všechny činnosti prováděné v Arktidě musí být v souladu s odolností přírody, ochranou klimatu a zásadami udržitelného rozvoje a respektováním práv všech obyvatel žijících v této oblasti. Z tohoto pohledu lze řešit hospodářské zájmy a udržitelnou hospodářskou činnost v souladu s pokyny pro odpovědné investování v Arktidě uvedenými v Arktickém investičním protokolu;

Arktida lidí

20. plně souhlasí s Evropskou komisí, že lidé žijící v Arktidě jsou klíčem k udržitelnému rozvoji a odolným společnostem, a upozorňuje na demografické výzvy a na skutečnost, že udržitelný rozvoj vyžaduje inkluzivní dialog a smysluplnou účast na rozhodování na všech úrovních;

21. zdůrazňuje klíčovou úlohu, kterou hrají města v Arktidě v rozvoji a přizpůsobování se měnícím se podmínkám. Investice do udržitelné městské infrastruktury, dopravy, digitalizace, nakládání s odpady, oběhového hospodářství a energeticky účinných řešení na jedné straně a sociální investice v oblastech, jako je vzdělávání a zdravotnictví, na straně druhé přispívají k vytváření vysoce kvalitního a atraktivního prostředí pro život, zakládání nových podniků atd. Města mají rovněž význam pro zajištění dynamiky a konkurenceschopnosti Arktidy a pro udržení obyvatel v této oblasti. Uznává, že obydlená Arktida přispívá k zajištění bezpečnosti;

22. vyzývá proto Evropskou komisi, aby podporovala města v Arktidě, navázala s nimi – a zejména s Fórem arktických starostů, v němž jsou sdruženi zástupci místních samospráv osmi zemí ležících v části Arktidy, která patří k EU, i třetích zemí – partnerství a úzkou spolupráci, které by se zaměřily na některé konkrétní projekty a oblasti, jako je klimatická neutralita a energetická účinnost, územní plánování, inkluzivní společnost, pracovní místa, dovednosti a získávání talentovaných lidí či zdravá a inteligentní města. Zdůrazňuje, že Fórum arktických starostů je nástrojem tzv. měkké diplomacie a mělo by získat status pozorovatele v Arktické radě, aby mohlo zastupovat všechny arktické komunity, včetně komunit původních obyvatel. Domnívá se, že by se Fórum arktických starostů mělo stát partnerem orgánů a institucí EU v rámci víceúrovňového dialogu a tvorby politik týkajících se budoucnosti Arktidy, a vyzývá Evropskou komisi, aby se zamyslela nad konkrétními způsoby, jak tohoto cíle dosáhnout;

23. navrhuje, aby Komise společně s Fórem arktických starostů vypracovala Arktickou městskou agendu pro udržitelná, prosperující, atraktivní a dynamická arktická města připravená na budoucnost a vyčlenila odpovídající zdroje na její provádění. Kromě toho by Evropská komise mohla vypracovat akční plán, v němž by konkrétně navrhla, jak Fórum arktických starostů více zapojit do své činnosti;

24. zdůrazňuje, že inteligentní a moderní politika v oblasti venkova a spolupráce mezi městy a venkovem jsou v Arktidě nezbytné k zastavení poklesu zdrojů ve venkovských oblastech a k posílení rozvoje dovedností a zlepšování životních podmínek ve venkovských oblastech Arktidy;

25. poukazuje na to, že odvětví kultury, kreativní odvětví a cestovní ruch v Arktidě mají z mezinárodního hlediska růstový potenciál, neboť mohou vytvářet pracovní místa a učinit tuto oblast atraktivnější, například pro ženy a mladé lidi. Je mimořádně důležité, aby EU podporovala rozvoj těchto odvětví. Mělo by se poukázat na skutečnost, že Umeå (Švédsko, 2014), Bodø (Norsko, 2024) a Oulu (Finsko, 2026) byly vyhlášeny evropskými hlavními městy kultury;

26. zdůrazňuje, že je třeba podporovat dialog mezi mladými lidmi a zapojit je do přípravy a provádění strategie EU, a vyzývá Evropskou komisi, aby investovala do mladých lidí, vzdělávání a mobility studentů a do výměnných programů, včetně virtuálních výměn. Vyzývá Evropskou komisi, aby v rámci programu DiscoverEU aktivně propagovala část Arktidy, která patří k EU, neboť odlehlejší a méně osídlené regiony jsou při tom často opomíjeny;

27. podotýká, že s ohledem na Deklaraci OSN o právech původních obyvatel musí orgány EU jednat se subjekty zastupujícími původní obyvatelstvo Arktidy o veškerých opatřeních, která by mohla mít dopad na původní obyvatele. V tomto ohledu by EU měla podpořit cíl zřídit v Bruselu zastoupení Sámů, který navrhla Sámská rada;

28. považuje za nezbytné posílit povědomí a know-how Evropské komise a dalších orgánů a institucí ohledně zvláštního statusu a specifických potřeb všech původních obyvatel Arktidy;

Udržitelný a odolný hospodářský model pro Arktidu

29. domnívá se, že je třeba zvážit, jak provádět Zelenou dohodu pro Evropu a klimatický balíček „Fit for 55“ s přihlédnutím ke zvláštnostem části Arktidy, která patří k EU, a specifickým přírodním podmínkám, jež v Arktidě panují, aby bylo zaručeno rovné zacházení;

30. zdůrazňuje, že udržitelný rozvoj Arktidy musí být založen na jejích územních přednostech a na společném dlouhodobém plánování. Je třeba podporovat potenciál ekologického růstu v části Arktidy, která patří k EU, a to na základě místního přístupu, jedinečného know-how jejích obyvatel, měst, regionů a přírodních zdrojů. Víceúrovňová správa, dialog a vzájemná úcta jsou prostředky k dosažení udržitelného využívání zdrojů a zakládání nových podniků, které zajistí zaměstnanost a vytváření hodnot;

31. konstatuje, že Arktida může Evropě poskytnout znalosti, produkty, zdroje a energii, které mají zásadní význam pro dosažení cílů EU v oblasti klimatu. K silným evropským průmyslovým odvětvím, která závisejí na přírodních zdrojích Arktidy, patří energetika, cestovní ruch, důlní průmysl, lesnictví, biohospodářství a rybolov. Rozsáhlé kapacity Arktidy v oblasti IKT podporují transformaci. Vyzývá EU, aby podpořila transformaci těchto odvětví, díky níž se stanou udržitelnými. Inteligentní specializace může poskytnout rámec pro přeměnu slabých míst v příležitosti;

32. zdůrazňuje, že udržitelný rozvoj Arktidy musí být přínosný především pro místní komunity. Uznává, že je důležité, aby měla EU přístup ke klíčovým surovinám nutným k ekologické transformaci, poukazuje však na to, že by jejich získávání mělo značný dopad na hospodářství, životní prostředí a obyvatele států ležících v Arktidě;

33. konstatuje, že severní regiony Švédska, Finska a Norska, kde více než 70 % rozlohy zabírají lesy, patří k nejvíce zalesněným regionům v Evropě a k největším celosvětovým vývozcům lesních produktů. Lesní hospodářství Arktidy v mnoha ohledech ovlivňuje životy obyvatel Arktidy a je zdrojem prosperity a podnikání, odpočinku a pobytu v přírodě. Lesy mají rovněž klíčový význam pro zmírňování změny klimatu a nová Lesní strategie EU do roku 2030 by měla poskytnout vodítko, jak zvýšit rozlohu a kvalitu lesů v EU. Severské regiony s velkou hustotou lesů však potřebují podporu a investice, aby mohly rozvíjet biohospodářství a ekologické, moderní a udržitelné lesnictví, které bude zohledňovat specifické regionální charakteristiky;

34. zastává názor, že Arktida musí aktivně podporovat podnikatelské činnosti, které vytvářejí pracovní místa pro budoucnost. Podle odhadu zveřejněného na začátku roku 2022 mají části Arktidy, které patří k EU, do roku 2030 investiční potenciál kolem 150 miliard eur, přičemž velká část souvisí s prováděním ekologické transformace. Důraz je kladen na investice do uhlíkové neutrální oceli, výroby baterií a těžby nerostných surovin. V energetice se pozornost soustředí na výrobu větrné energie;

35. zdůrazňuje, že transformace energetiky má rozhodující význam pro boj proti změně klimatu. Jsou zapotřebí nové způsoby výroby a spotřeby energie. EU musí zaměřit své úsilí na modernizaci energetiky v Arktidě s cílem snížit závislost na fosilních palivech a zvýšit energetickou soběstačnost EU. Kvůli dovozu energie z fosilních zdrojů má Arktida nejistou pozici na geopolitickém poli a na globálních trzích, přičemž je třeba uznat, že severské oblasti nabízejí krátkodobé řešení energetické závislosti EU;

36. zdůrazňuje, že s ohledem na výrobu energie, energeticky náročná průmyslová odvětví a problematické podmínky pro udržitelnou dopravu a infrastrukturu musí být v Arktidě zajištěna spravedlivá transformace energetiky a přizpůsobení z pohledu obyvatelstva a průmyslu této oblasti. Investovat by se mělo mj. do energie z obnovitelných zdrojů, do energetických technologií a do energetických řešení budoucnosti, jako jsou klastry pro vodík z obnovitelných zdrojů a baterie, decentralizovaná výroba energie, zpětné získávání odpadního tepla a digitalizace energetiky;

37. upozorňuje na skutečnost, že rostoucí poptávka po surovinách bude vzhledem k elektrifikaci společnosti vyvíjet tlak na udržitelnou těžbu a udržitelné zpracování v Arktidě. Arktida má velkou zásobu minerálů vzácných zemin, díky níž by EU mohla snížit svou závislost na Číně, odkud v současné době pochází 90 % produkce těchto minerálů. EU by měla zajistit, aby Arktida hrála klíčovou úlohu v Evropské alianci pro suroviny, a zároveň chránit přírodu v Arktidě, a to navzdory svým zájmům na možnostech v oblasti těžby a surovin. Evropské subjekty, které působí v Arktidě, mají v celosvětovém měřítku největší odborné schopnosti v oblastech udržitelného průmyslu a zpracování ve všech člancích hodnotového řetězce. Arktická rada by měla vzít tuto skutečnost na vědomí;

38. zdůrazňuje, že EU musí svými finančními prostředky podpořit investice v Arktidě a zaručit jejich udržitelnost a zajistit rovnováhu mezi odpovědným rozvojem přírodních zdrojů a ochranou životního prostředí, aby bylo možné plně využívat možností a transformačního potenciálu Arktidy jakožto hnací síly zelené, modré a digitální transformace EU;

Vzdělávání a výzkum

39. konstatuje, že kvalitní výzkum a přístup ke vzdělání jsou hlavními předpoklady životaschopnosti a atraktivity Arktidy. Zdůrazňuje, že jedním z největších problémů Arktidy je odliv mozků. Vzdělaní lidé tuto oblast opouštějí nebo odcházejí za vzděláním a poté se již nevracejí. Vyzývá místní a regionální orgány, aby spolupracovaly a sdílely příklady osvědčených postupů, jak tento problém řešit;

40. zdůrazňuje, že do koncipování politiky pro oblast výzkumu v Arktidě musí být zapojeny regionální vzdělávací a výzkumná zařízení a že výzkum Arktidy nesmí být chápán pouze jako polární výzkum, nýbrž že musí pojímat veškerou výzkumnou činnost, která přispěje k udržitelnému rozvoji Arktidy a bude ku prospěchu všem jejím obyvatelům. K regionálnímu rozvoji v části Arktidy, která patří k EU, a k zajištění dalších možností v oblasti inovací a spolupráce by mělo přispět vytvoření uceleného inovačního systému na základě strategií pro inteligentní specializaci;

41. požaduje, aby byly na dosažení těchto cílů vyčleněny dostatečné zdroje. Otázky týkající se Arktidy by měly být průřezovým aspektem nejrůznějších programů financování a měla by být podporována součinnost mezi těmito programy. Mezi relevantní nástroje lze kromě programů Horizont Evropa a Erasmus+ počítat ty, které mají regionální rozměr, jako jsou evropské strukturální a investiční fondy a programy územní spolupráce;

Konektivita

42. domnívá se, že ekologická transformace průmyslu musí být provázena rychlým rozvojem ekologických způsobů dopravy, přičemž musí být poskytovány dotace na přechod od fosilních paliv k takovým dopravním prostředkům, které využívají například elektrický či vodíkový pohon. Poukazuje na to, že v Arktidě má zásadní význam také bezpečnost letecké přepravy. Udržitelnou alternativou jsou elektrická letadla;

43. vítá rozšíření koridoru TEN-T v části Arktidy, která patří k EU, a zdůrazňuje, že je důležité posílit dopravní spojení mezi severem a jihem i mezi východem a západem, aby byly regiony v severním Norsku, Švédsku a Finsku, které jsou napojeny na dopravní síť EU, propojeny i mezi sebou navzájem a aby bylo umožněno spojení se Severním ledovým oceánem. Má za to, že nařízení o TEN-T musí více zohlednit zvláštnosti Arktidy, jako jsou dlouhé vzdálenosti, zimní lodní doprava a nízká hustota obyvatelstva, aby byl podpořen rozvoj strategicky důležitých dopravních uzlů v Arktidě;

44. konstatuje, že investice do infrastruktury a dopravy v Arktidě se promítnou v celé oblasti a pomohou zlepšit podmínky pro fungování a konkurenceschopnost v tomto regionu, a to i pokud jde o rozvoj v sociální oblasti, v průmyslu a v oblasti bezpečnosti dodávek energie z pohledu EU;

45. je znepokojen zvýšeným zájmem třetích zemí o Arktidu, například rostoucím zájmem Číny o vlastnictví kritické infrastruktury, pokládání podmořských kabelů a lodní dopravu po celém světě. Považuje za nanejvýš důležité, aby EU plnila v Arktidě svou úlohu investora, a zabránila tak třetím stranám v realizaci rozsáhlých projektů v této oblasti;

46. zdůrazňuje, že rozhodující je, aby EU usilovala o odstranění digitální nerovnováhy v Arktidě. Vzhledem k rozsáhlému zavádění vysokorychlostních mobilních technologií páté a šesté generace v Arktidě je zapotřebí, aby Evropská unie investovala do posílení páteřních spojení a satelitních technologií ve Finsku, Švédsku a Norsku. Nízká latence potřebná např. pro řešení v oblasti bezpečnosti a telemedicíny vyžaduje efektivní páteřní spojení v Arktidě. Zajištění bezpečnosti a mezinárodní konkurenceschopnosti okrajových regionů ležících v části Arktidy, která patří k EU, jde ruku v ruce s posílením digitalizace. Určitou možností mohou být také pozemní technologie, takže musí být nalezena taková kombinace vhodných technologií, která umožní zajistit stabilní, spolehlivé a cenově výhodné připojení. Při vývoji nových digitálních možností a služeb mají klíčový význam konzultace s různými skupinami, díky nimž bude zaručeno, že nová řešení budou splňovat potřeby uživatelů. Konektivita hraje navíc důležitou úlohu i při podpoře bezpečnosti a udržitelného rozvoje;

Více EU v Arktidě, více Arktidy v EU

47. vyzývá Evropskou komisi, aby pokročila v práci na svém návrhu na vytvoření jednotného kontaktního místa pro sdružování nástrojů a finančních prostředků na rozvoj Arktidy;

48. vyzývá stávající i budoucí předsednictví Rady, aby zajistila, že otázky týkající se Arktidy budou jednou z priorit agendy EU;

49. vyzývá Evropskou komisi a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby vyhradily dostatečné zdroje na provádění politiky EU pro Arktidu. Je si vědom skutečnosti, že je v rámci EU nutné posílit na všech úrovních rozhodování koordinaci a spolupráci spojenou s otázkami týkajícími se Arktidy a zajistit plné zapojení místních a regionálních orgánů do víceúrovňové správy, provádění strategie EU a finančních nástrojů EU;

50. vyzývá Evropskou komisi a ESVČ, aby ve spolupráci a regionálními a místními subjekty v Arktidě uspořádaly fórum zúčastněných stran pro Arktidu a dialog s původním obyvatelstvem v části Arktidy, která patří k EU, a aby se při těchto akcích více zaměřily na to, aby měli mladí lidé v budoucnu větší prostor k vyjádření svých názorů. V zájmu zajištění kontinuity dialogu vyzývá Evropský výbor regionů zástupce orgánů EU, aby se častěji účastnili akcí a setkání, které se v Arktidě pořádají v souvislosti s politikou pro tuto oblast;

51. vyzývá Evropskou komisi, aby zvažila zřízení poradního sboru, jenž by byl pověřen dohledem nad prováděním politiky EU pro Arktidu a v němž by zasedaly hlavní zainteresované strany, včetně regionálních a místních orgánů;
52. konstatuje, že zveřejnění nové politiky EU pro Arktidu, které se časově kryje se začátkem nového programového období EU 2021–2027, je významnou příležitostí k úspěšnému provádění této politiky. Je potěšen, že zejména v rámci EFRR a programů EÚS existují různé nástroje financování, vyjadřuje však politování nad tím, že malé organizace často nemají dostatečné administrativní a finanční zdroje, aby tyto nástroje mohly plně využívat. Finanční nástroje EU, které jsou pro Arktidu k dispozici, by měly být přizpůsobeny specifickým územním potřebám a kapacitám Arktidy, včetně potřeb původního obyvatelstva;
53. konstatuje, že pokud jde o zvláštnosti Arktidy, jsou důležitým rámcem pro přeshraniční mezilidské kontakty programy politiky soudržnosti EU, zejména přeshraniční programy Interreg. Bylo by však žádoucí, aby existovalo více možností, jak zapojit i země mimo EU, jejichž části náleží k Arktidě, aby se spolupráce rozšířila na celou polární oblast a byla umožněna mobilita a spolupráce mezi severskými zeměmi navzájem;
54. v neposlední řadě konstatuje, že Arktida bude pro EU v nadcházejících desetiletích i nadále strategicky důležitá a že EU bude muset ve svém jednání pokročit a více se zaměřit na mnohostrannou spolupráci a víceúrovňovou správu, do níž budou zapojeni obyvatelé Arktidy. Jen tak bude možné řešit problémy související s geopolitickým umístěním Arktidy, s jejím přírodním prostředím a specifickými sociálními a hospodářskými podmínkami a plně využít jejího potenciálu pro zelenou, modrou a digitální transformaci.

V Bruselu dne 29. června 2022.

předseda
Evropského výboru regionů
Vasco ALVES CORDEIRO
